

Problemen i Afghanistan stannar inte där

Jag vill ge min alldeles egna bild av Afghanistan, säger Diana Janse om sina två år som svensk diplomat i Kabul. Diana är aktuell med sin bok "En del av mitt hjärta lämnar jag kvar". Hon anser att Sverige inte bara har ett ansvar i Afghanistan, utan också ett egenintresse.

Diana Janse var med i bok-samtalet "Vad gör vi för de afghanska kvinnorna, egentligen?" på ABF-huset den 27 januari tillsammans med SAK. Samtalet var ett arrangemang av tidningen Filter och förlaget Alfabet.

Text: Sara Brinkberg, Bild: Katinka Wall

DIANA JANSE började sitt jobb som ensam UD-tjänsteman i Afghanistan med att röja ur ett rum för att ordna sig ett kontor.

- Jag arkiverade papper, gick på möten med presidenten, bytte lås på dörrarna, fixade taggtråd till murarna, skrev policyrekommendationer, förhandlade avtal och allt där emellan, säger hon.

SVENSKT EGENINTRESSE

Att arbeta som svensk representant i Kabul tycker hon var en blandning av yrkesmässiga utmaningar och praktiska problem. Att vara på plats är viktigt eftersom Sverige har ett ansvar,

anser hon, men också eftersom det finns ett svenskt egenintresse i Afghanistan.

- Om inte problemen kan lösas lokalt så kommer de till oss, i en eller annan form. Narkotikan är ett exempel, i princip allt heroin på Europas gator kommer från Afghanistan.

BORDE STÄLLT HÅRDARE KRAV

Diana Janse anser att Sverige i huvudsak gör ett bra jobb på plats. - Inte minst via Afghanistankommittén vars arbete verkligen imponerat på mig. Men för Sverige liksom våra partners i EU och USA kan jag tycka att vi tidigare borde ha ställt hårda

”Vi opererar inte i en perfekt värld, vi får göra det bästa av situationen som den är, inte som vi önskar att den vore.

krav på det afghanska ledarskapet, inte minst vad gäller straffriheten och korruptionen.

Något som hon anser är en svårighet är att lyckats förklara långsiktigheten i det afghanska projektet för hemmaopinerna.

- Även under de gynnsammaste omständigheter kommer det att ta mycket lång tid. Det finns inga snabba lösningar för de utmaningar Afghanistan står inför.

GE UPP OCH BLI HÄSTSKÖTARE

Svensk medias rapportering anser Diana inte hjälper till då den har en väldigt svensk fokus. Samtidigt ser hon svårigheter i att rapportera om och förstå något så komplext som situationen i Afghanistan.

- Men bara för att det är svårt kan man inte ge upp. Visst fanns det stunder då jag bara ville åka hem och bli hästskötare eller något istället. Men så ser man två tjejer i vårsolen på väg till skolan med bestämda steg och då känns arbetet genast meningsfullt igen.

För att behålla fokus måste man ständigt omprioritera, anser hon.

- Det krävs en ständig pågående policydebatt om vad vi gör och varför, men också en vilja att lägga om kursen när våra planer inte fungerar i praktiken utan att för den skull uppfinna hjulet gång efter annan. Vi opererar inte i en perfekt värld, vi får göra det bästa av situationen som den är, inte som vi önskar att den vore. Detta blir speciellt viktigt när säkerhetsläget i Afghanistan förvärras.

Johanna Fogelström, Kanslichef på SAK, betonade vikten av utbildning för flickor och rätten att få delta i undervisningen.

- Visst är det svårare att arbeta men som jag ser det har vi inte så mycket val. Inget bistånd är inte någon väg framåt. Bunkermentaliteten är ett verkligt hot mot det vi vill åstadkomma, jag tror inte att man får låta sig paralyseras av säkerhetsläget, säger hon.

Diana Janse arbetar idag i utrikesministerns stab på UD i Stockholm. Hon tycker att tiden i Afghanistan har förändrat henne på många sätt och fått henne att se världen i ett större perspektiv.

Till vänster **Farah Saighani**, före detta ISAF-folk deltog också på bok-samtalet och underströk att säkerheten är avgörande för flickors skolgång. Till höger **Diana Janse**.

- Mina kollegor tycker nog att jag tjar om Afghanistan i tid och otid.

- Det viktigaste är att ge kvinnorna redskapen att själva förändra. Men för att detta ska vara möjligt är satsningar på kvinnors utbildning och hälsovård det allra nödvändigaste. De många kvinnliga parlamentarikerna tycker jag också förtjänar särskild uppmärksamhet, här har vi kvinnor som har en plattform och som representerar olika regioner och etniska grupper, säger hon.

Dianas bok "En del av mitt hjärta lämnar jag kvar" kan beställas på www.sak.se.

